

Hogni Djurhuus
fekk Móðurmáls-
viðurslønina
2012

UMAFTUR AFTURUM

Passhaft í paranoyalandi

„Hvat í hoytasta helviti er hetta fyrri devulsskapur, ið her er?!“

Hann segði tað ikki, men eg hoyrði hann hugsa tað. Og tað var heldur ein staðfesting enn ein spurningur, hatta við devulsskapinum.

Maðurin í passeftirlitinum á flogvøllinum í Marrakech í Marokko hugdi spyrjandi og ikki sørt ákær-andi, helt eg, á meg og hevði mitt trúgvna grøna pass í aðrari hondini við spentum armi.

Slíkt pass hevði hann ongantíð sæð fyrr í drúgvu tænastrá síni fyrri kong. Tað var eyðsýnt.

Eg helt, at hann hevði hug at skuldseta meg fyrri at hava gjørt passið sjálvur ella keypt tað í onkrum leikuhandli.

Hóast eg haldi, at vit áttu at verið í ES, so viðgangi eg, at eg eri føroyingur og havi tí føroyskt pass, grønt pass.

Eg havi ikki reyðrótarlitta ES passið, sum flestu føroyingar hava, tí tað er høgligari og tryggari, siga tey.

Høgligari, ja, eg veit ikki. Hetta var so aðru ferð, eg noyddist at biða longur enn onnur, sum fara gjøgnum passeftirlit, tí passið er grønt og á tí stendur Føroyar Danmark. Hina ferðina var í Turkalandi fyrri 14 árum síðani.

Passeftirlitið í Marrakech:

»What is this?«, spurdi passvørðurin. Eg segði, at Føroyar eru líka sum partur av Danmark. Hann ivaðist framvegis. Spurdi aftur, og eg svaraði tað sama. Hann grundaði eina løtu, blaðaði óført í passinum, leitaði í telduni, og so fór hann – við passinum í hondini (júst tað sama hendi í Turkalandi). Eg giti, hann skuldi spyrja onkran oman fyrri seg og nærri kongi um grøna matadorpassið úr ókenda landinum.

Ein lóta gekk, og hann kom aftur. Eg skilti, at nú var passið góðtikið og góðkent. Onkur hevði helst guglað Faroe Islands.

Sloppið var, helt eg. Men gakk. Marroko er eitt av teimum londum, sum ikki bara hava eftirlit við egnum fólki. Marokko vil eisini hava eftirlit við útlendingum, ferðafólki, sum koma við pengum, nógvum pengum í fremmandum gjaldoyra. Tí noyðast øll, sum koma til Marokko, at fylla oyðiblað út at geva pass-eftirlitinum. Spurt verður um millum annað endamálið við ferðini, um føðingardag og -stað og um yrki. Har skrivaði eg journalistur, tí tað eri eg.

Í paranoyalondum sum Marokko eru myndugleikarnir ikki so fegnir um útlendsk tíðindafólk. Og oyðiblaðið var ikki nakað proforma skjal.

Tað bleiv granskað. Passmaðurin segði journalist? Ja, svaraði eg. »Fyrri hvønn,« spurdi hann, og bað meg

skriva á oyðiblaðið. Eg hugsaði, at eg kundi bara skriva Føroyaportalurin ella vp.fo, men helt tó, at best var skriva sum er, so eg skrivaði Kringvarp Føroya. Tað hevði nærlagdi vørðurin í klivanum sjálvandi ongantíð hoyrt grett. Hann bað meg siga Kringvarp Føroya, og so skrivaði hann Kringvarp Føroya við ljóðskrift. Eg stóð so har og segði Kringvarp Føroya nakrar ferðir, og hann royndi at fáa ljóðskriftina kroysta millum hini orðini á lítla oyðiblaðnum.

Eg hugsaði, vónandi sigur Kringvarpið einki ljótt um Marokko, meðan eg eri her.

Og so var liðugt, stempul í passið, og eg slapp víðari í Marokko.

Eina viku seinni á sama flogvølli var sama skilið. Nú var ein kvinna í passklivanum. Hon spurdi, hvat slag av fjølmiðli, Kringvarp Føroya er, paper or TV. Og so vildi hon hava meg at skriva Kringvarp Føroya á oyðiblaðið og síðani siga tað nakrar ferðir, so hon kundi skriva Kringvarp Føroya við einum slagi av heimagjörðari ljóðskrift. Og eg slapp úr Marokko, úr rasshaftinum og passhaftinum.

Næstu ferð, eg skal fylla út slík oyðiblað, skrivi eg okkurt annað enn journalist, okkurt, sum ikki órógvur loyal og samvitskufull embætisfólk í paranoyalondum. Retired kanska.

10
skjótir

Finn Johannesen

Yrki: Sjálvstøðugur vinnurekandi
Bústaður: Vágur

Hvat ætlaði tú at blíva, tá tú bleivst vaksin?

– Eg veit ikki, um eg vildi blíva júst nakað serligt, men eg ávirkaðist ofta av umhvørinum og tí, ið rørdist. Eina tíð vónaði eg at forvinna nógvan pening, men hetta broyttist alt, tá ið eg mundi druknað 22. februar 1999 í Mikladali.

Hvat burdi hitt kynið vitað um títt kyn?

– At vit menn kunnu vera fantastiskir, men at vit eisini eru nokk so kenslubornir til tíðir.

Hvat burdu børn vitað um tað at verða vaksin?

– At tað er trupult og innviklað, men sanniliga eisini sera sera stuttligt og tápuligt við hvørt.

Seinasti dreymurin, tú gjørdi til veruleika?

– At geva út egnan film/dvd við klovninum BUBU.

Hvat hevði gjørt heimin til eitt betri stað?

– Um vit kanska royndu at síggja tað góða í hvørjum øðrum og spæla hvønn annan góðan.

Enda setningin: Um eg tordi, so hevði eg...

... torað sera væl. Men um eg tordi, so hevði eg prøvað eitt ting av í mínum lívi, sum er einasta økið eg er smáðin fyrri: At trína út á dansigólvið og dansa.

Nær vart tú seinast veruliga ovfarin?

– Í farnu viku, tá ið eg fekk loyvi at upptráða saman við Føroya Symfoniorkestri, Bernhardi Wilkinson og Sigurd Barrett. Eg var eisini ovfarin av, hvussu væl tað gekk, og hvussu heilt fantastiskt tað var at hoyra børnini og tey vaksnu syngja við, hugna sær og liva seg inn í tónleikin.

Tað seinasta, tú hevur lært, er at:

... lívið er ikki, sum vit halda tað er, men sum vit gera tað til, og at í øllum og allastaðni eri eg ongantíð einsamallur. Føroyingarir søgdu fyrr: Jesus fylgi tær! Hetta er so púra rætt og beinrakið – eisini í dag!

Tann støðuga ringa samvitskan snýr seg um, at eg:

... ikki altíð náði alt, sum eg sjálvur vil, og onnur vænta, at eg klári. Men tað vísir so hinvegin, at tað er gongd í.

Enda setningin: Føroyingar burdu...

... verið meira ernir av Føroyum og eins og í ævintýrinum um »Den Grimme Ælling« fingið eyguni upp fyrri, at vit eru 18 vakrar, stórsignar oyggjar, sum hava so nógv gott og fantastiskt.

